

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Popvlo Alexandrino, spiritum consilij Sanioris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

„tamen, dum tempus ingruit, propriis manibus laboramus, ita duntaxat ne premium accipiamus conventum. Nam cum ex magna parte Clerici simus, & penè omnes litterati, lectioni, exhortationi, doctrinæ, disputationi contra omnes errorum sectas decrevinimus defudare, disputationes tamen à doctioribus fratribus in fide catholicæ comprobatis & instructis in lege Domini dispensari, ut adversarij catholicæ & apostolicae fidei cognoscant veritatem, & resipiscant à laqueis diabolici erroris, quibus tenentur capti. Cum Prælatorum verò licentia & veneratione debita per idoneos fratres & in sacra pagina instructos, qui potentes sint in sana doctrina arguere gentem errantem, & ad fidem modis omnibus trahere, & in gremio sacrosanctæ Romæ Ecclesiæ studebimus revocare. Denique licet dicat Christus, Oportet semper orare & non desicere, & Apostolus, Sine intermissione orate, tamen quidam nostrorum per viginti quatuor vices inter diem & noctem, alij quindecies, alij duodecies, qui autem minùs septies, pro omnibus hominibus secundum eorum gradus orant. Continuentiam perpetuam & castimoniam vel virginitatem inviolabiliter conservando, suspeclum mulierum consortium devitando, ut nemo nostrum solus ad solam, nec etiam ad loquendum, nisi audientibus aut videntibus legitimis testibus & certis personis, accedat. Nunquam in una domo fratres & sorores præsumant dormire, nunquam ad unam mensam residere. Ecclesiastica sacramenta suscipiemus ab Episcopis & sacerdotibus in quorum diocesibus & parochiis commorabimur, & eis obedientiam debitam & reverentiam exhibemus. Per honestiores autem & instrutiores in lege Domini & in sanctorum patrum sententiis verbum Domini censuimus proponendum, de Prælatorum Ecclesiæ conscientia & consensu, fratribus & amicis, Clericis & laicis, ut discant necessaria pro haereticis convertendis. In omnibus vero episcopatibus, dioecesis, vel parochiis in quibus sumus vel fuerimus, disponimus jejunare secundum morem & consuetudinem Prælatorum & catholicorum virorum orthodoxorum illarum provinciarum, tam in vigiliis, quam in jejunis quarti temporum & quadragesimæ. Ad mensam quoque semper legendum in domo qua fuerimus conversati, ex quo numerum excedimus octonarium. Silentium sibi militer data benedictione usque ad peragens gratias observandum, nisi ob cor-

rectionem lectoris aut ob explanationem lectionis. Qui verò secularium nobis credunt, à quibusunque aliquid per aliquam fraudem haberint, necesse est, si potuerint & nobis acquiescere voluerint, ut ipsis & non aliis restituant. Decimas siquidem & primitias & oblationes & cetera secundum usum locorum servitia Prælatis & aliis Clericis sub quorum diocesis vel parochiis visitaverint fideliter persolvant, quod omnibus fidelibus Christianis efficaciter suademus. Religiosum & modestum habatum ferre decrevimus, qualem ex voto confuevimus deportare; utendo de cetero calciamentis communibus, ad consilium & mandatum summi Pontificis, pro tollendo scandalo quod contra nos movebatur de calciamentis desuper apertis, quibus uti haec tenus solebamus.] Vos ergo præscriptum conversationis propositum de corde puro & conscientia bona & fide non facta observetis ut Deo gratum obsequium & hominibus utile prebeatis exemplum. Datum Signæ x. Kalend. Augosti, pontificatus nostri anno decimoquinto.

*POPVLO ALEXANDRINO,
spiritum consilij Sanoris.*

Apostolica sedis erga vos ab ipsis civitatis vestræ primordiis gratiam & favorem ipsius quoque civitatis vocabulum protestatur, quam felicis memoriae Alexander Papa prædecessor noster, utpote novam plantationem Ecclesiæ, tanta caritatis prærogativa dixit ut in perpetuam sua gratiæ ac vestre devotionis memoriam, eam suo curaverit nomine insignire. Qualiter autem nos ejus in vestra exaltatione vestigia non solum imitati fuerimus, verum etiam supergressi, licet operibus vos exhibatis immemores, in vestris tamen cordibus memores, sicut credimus, permanetis; quippe cum talia sint quæ vobis contulimus ut eorum nullo debueritis tempore oblivisci. Miramur igitur, nec satis admirantes sufficiimus admirari, quod conversi in arcum perversum, & in reprobum sensum dati, sic citò recessisti à fidelitate nostra & sanctæ Romanae Ecclesiæ matris vestræ, cui non solum debita minime præstisti, verum & in impiorum consilium abeuntes, facti estis inimici ejus, in capite impugnantes eam unâ cum persecutoribus ejus, & Ottoni tyranno & excommunicato & maledicto in nostram injuriam & animarum ac rerum vestrarum periculum adharcentes. Quamquam igitur merita vestra non exigant ut vos patris mansuetudine

Epiſt. 138.
Vt ab Ottono
Imp. recedant.
Vide infra epift.
189. & Baron.
ad an. 1168.
§. 83.

O O o o

Tom. II.

revocemus, sed potius severitate judicis puniamus, quia tamen pater filium diligit etiam offendentem, imitantes longanimitatem illius cuius patientia, quantum in ipso est, ad veniam peccatores adducit, universitatem vestram exhortamur attenuatus, per apostolica vobis scripta mandantes quatinus a praeato tyranno, qui, sicut per ea qua circa nos egit, nisi esset cor vestrum insipiens obscuratum, adverte potuisse, benefactoribus suis mala pro bonis retribuit, atque ab ejus complicibus fano utentes consilio recedatis, & redeatis humiliter ad finum sancte Romanae Ecclesie matris vestre, offensam præteritam obsequiis subsequentibus expiatane. Alioquin indubitanter noveritis vos privilegiis omnibus vobis ab eadem indultis perpetuo spoliandos, cum propter ingratitudinis vitium libertas in servitutis compedem revocetur. Datum Signie 11. Idus Iulij, pontificatus nostri anno decimoquinto.

*CREMONENSI EPISCOPO
apostolice sedis Legato.*

*Epiſt. 15.
Coſtīmat de-
poſitionem E-
piscopi Vicen-
tini.
Vide lib. 16.
epiſt. 15.*

Per tuas nobis litteras intimasti quod cùm contra Episcopum Vicentinum tam per publicam famam quam per Canonicos ipsius Ecclesie multa tuis fuissent auribus inculcata, licet notorium esset eundem Episcopum clamorem qui de ipso accenderat opere complevisse, ad cautelam tamen eidem terminum præfixisti quo se tuo conspectui præsentaret, suam super objectis, si posset, innocentiam ostensurus. Quod demum pluribus sibi terminis assignatis in tua comparere presentia non curante, in eum depositionis sententiam promulgasti, Capitulo Vicentino alium eligendi liberam tribuens facultatem. Quamvis igitur ad id sine nostro speciali mandato procedere non debueris, cùm hoc sit unum ex illis quod sibi sedes apostolica specialiter reservavit, quia tamen nota est ejus enormis dilapidatio, & deformis insufficientia non ignota, & antequam tuas litteras acceperimus, nos super ipsius depositione nostras feceramus litteras jam notari, fraternitati tua per apostolica scripta mandamus quatinus eundem facias ab Ecclesiæ Vicentina regimine perpetuo remanere remotum, monens idem Capitulum diligenter ut in nullo de cetero eidem intendens, personam idoneam & Ecclesiæ Romanæ devotam sibi per electionem canonicam infra mensem præficiant in pastorem. Alioquin tu id auctoritate nostra sublato cujuslibet contradictionis & appella-

tionis obstaculo exequaris; nihilominus dictum Episcopum per censuram ecclesiasticam distictissime cogens ut pecuniam quam de alienatis Ecclesie possessionibus congregavit refundat in ejusdem Ecclesie debita persolvenda. Datum Signie Non. Iulij, pontificatus nostri anno decimoquinto.

Super hoc ſcriptum eft Capitulo Vicentino.

EPISCOPO AVRASICENSIS.

Ex tuarum perpendimus serie litterarum F. mulierem Aurasicensem coram te fuisse conquestam quod cùm B. Garinus parochianus tuus eam duxisset, legimus in uxorem, eandem non curabat maritali affectione tractare; cùmque partes ad tuam præsentiam convocafies, dicta mulier juramento firmavit quod idem B. per verba de præsenti contraxerat cum eadem, testibus nihilominus ad hoc probandum productis, quorum depositiones eisdem duxisti litteris inferendas. E contraria vero B. memoratus juravit se nunquam contraxisse cum muliere jamiceta, nec eandem anulo subarraffe, producens nihilominus testes ad reprobationem testium productorum ab ipsa, dicta quorum eisdem inferere litteris procurasti. Propositum etiam B. prædictus quod eadem mulier eadē Stephano in Ecclesiæ facie fuerat matrimonialiter copulata, qui carnaliter eandem cognoverat, & eam tenebat in domo propria ut uxorem; quod in jure confessa fuit mulier sacerdicia, afferens tamen secum B. sacerdotio primitus contraxisse. Cùmque postmodum mulier eadem adestes interim producendos diem sibi peteret assignari, dictus B. afferens eandem audiisse dicta testium productorum ab ipso, ac propter hoc non deberet rursum ad testimoniū productionem admitti, sedem apostolicam appellavit, octavas sancti Martini proximò venturas terminum sue applicationi prefigens: quem terminum arcans ad festum Ascensionis proximò tunc futurum, nobis humiliter supplicasti causam eandem fine terminare debito dignaremur. Nos igitur iiii tam per litteras tuas quam per relationem dilecti filii G. Subdiaconi & Capellani nostri, quem eidem B. concessimus auditorem, plenius intellectis, easdem litteras tuas sub bulla nostra tibi remittentes inclusas, fraternitati tua per apostolica scripta mandamus quatinus si de hoc principaliter coram te actum fuerit, quod videlicet sœpe nominatus B. memoratam F. maritali non curabat affectione